

Projekt

z dnia 22 sierpnia 2024 r.
Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W ŚREMIE**

z dnia 2024 r.

**zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie w Gminie Śrem na lata 2022 – 2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, poz. 721) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424, poz. 834) uchwała się, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr 376/XXXIII/2022 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 17 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Śrem na lata 2022-2026 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w tytule uchwały nazwę programu zmienia się na Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022 – 2026;
- 2) § 1 otrzymuje brzmienie: "§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.";
- 3) załącznik do uchwały otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Śremu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Burmistrz Śremu

Grzegorz Wiśniewski

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Miejskiej w Śremie
z dnia 2024 r.

**Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej
w Gminie Śrem
na lata 2022-2026**

Śrem, styczeń 2022r.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

Koordinacja prac nad Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Śrem na lata 2022-2026:

Maria Świdurska
Marzena Urbaniak

Zespół redakcyjny:

Ewa Ossentowska
Beata Kaczor
Karolina Szczepaniak

Ekspert zewnętrzny:

Piotr Wojnowski

Konsultacje:

Przedstawiciele instytucji publicznych i organizacji pozarządowych realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy, eksperci i praktycy na co dzień wspierający osoby doświadczające przemocy, a także przedstawiciele samorządu gminy i osoby uwikłane w zjawisko przemocy domowej.

Spis treści

Wstęp.....	4
1. Akty prawne programu.....	6
2. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej	7
3. Skala zjawiska przemocy domowej w Polsce	11
4. Skala i charakterystyka zjawiska przemocy domowej w gminie Śrem.....	13
5. Realizatorzy działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	16
6. Cele, zadania, wskaźniki programu.....	20
6.1 Cel główny	20
6.2. Cele szczegółowe.....	20
6.3. Obszary działania.....	21
7. Zadania i wskaźniki realizacji	22
8. Realizacja programu	44
8.1. Adresaci programu	44
8.2. Realizatorzy	44
8.3. Finansowanie programu	45
8.4. Monitoring i sprawozdawczość programu.....	45
Zakończenie	45
Bibliografia	47

WSTĘP

Przemoc domowa jest zjawiskiem społecznym, które dotyka różne środowiska bez względu na miejsce zamieszkania, wykształcenie, status materialny czy społeczny. Bywa, że jest kojarzona z bólem, cierpieniem i okrucieństwem. Pojawia się w domu, w miejscu które powinno być dla człowieka azylem bezpieczeństwa i spokoju. Rodzina uważana jest za takie środowisko, które powinno zapewniać pełen dobrostan swoim członkom. W przypadku przemocy domowej dotyka ona najsłabszych. Obecnie istnieje system aktów prawnych, który reguluje kwestie związane z ochroną osób doświadczających przemocy domowej. Najważniejszym podstawowym aktem jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, która zawiera regulacje dotyczące wolności, praw i obowiązków człowieka i obywatela. Musimy pamiętać, że mówiąc o obywatelach mamy na względzie nie tylko osoby dorosłe lecz również dzieci. W kontekście praw człowieka do ochrony przed krzywdzeniem, właściwej opieki, pomocy należy szczególnie zadbać o dzieci, które mogą doświadczać przemocy domowej jako osoby najsłabsze i zależne od dorosłych. Wszyscy jesteśmy zobowiązani do podejmowania działań w najlepiej pojętym interesie dziecka, w celu zapewnienia mu pełnego rozwoju, z poszanowaniem godności i podmiotowości.

Od 2005 roku w polskim systemie prawnym funkcjonuje Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Celem ustawy jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej. Zgodnie z ustawą osobie dotkniętej przemocą domową udziela się bezpłatnej pomocy w formie:

- poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
- interwencji kryzysowej i wsparcia;
- ochrony przed dalszym krzywdzeniem przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc do korzystania z miejsca zamieszkania z osobami pokrzywdzonymi oraz zakazania kontaktowania i zbliżania się do tych osób;
- zapewnienia osobie dotkniętej przemocą domową bezpiecznego schronienia;
- badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym zakresie.

Ponadto ustawa nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Jednym z nich jest funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

domowej. Ustawodawca wskazał także iż do zadań gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej.

Dotychczasowy program obowiązujący w gminie Śrem do końca 2020 roku zakładał m.in. zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej oraz ograniczenie jej skutków. Nowy dokument stanowi kontynuację wielowymiarowych działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Propaguje działania skupiające się na szeroko pojętej profilaktyce działań antyprzemocowych. Jego założenia również skupią się na czterech obszarach działania:

- 1) Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna.
- 2) Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową.
- 3) Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc.
- 4) Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Wszelkie działania podejmowane w zakresie zmniejszenia skali przemocy wymagają czasu oraz zaangażowania wielu podmiotów aby przyniosły wymierne i oczekiwane rezultaty.

1. AKTY PRAWNE PROGRAMU

Program został opracowany na podstawie następujących aktów prawnych:

- 1) Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.);
- 2) Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024r. poz. 424 z późn. zm), Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. poz. 1870);
- 3) Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023r. poz. 901 z późn. zm.);
- 4) Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.);
- 5) Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.);
- 6) Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.);
- 7) Ustawy z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145 z późn. zm.);
- 8) Ustawy z dnia 25 lutego 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023r. poz. 2809 z późn. zm.);
- 9) Ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.);
- 10) Ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37 z późn. zm.).

2. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej, pod pojęciem przemocy domowej należy rozumieć „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”.

Określenie członka rodziny wyjaśnia kodeks karny wskazując że jest nim „małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu, a także inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca.” W prawnym aspekcie przemoc domowa nie dotyczy tylko osób uznanych formalnie za członków rodziny, ale też tych, które pozostają ze sobą w relacjach zależności.

Specjaliści z zakresu przeciwdziałania przemocy wyróżniają cztery cechy, które charakteryzują to zjawisko:

- 1) **Zamierzone działanie lub zaniechanie działania:** oznacza to, że osoba stosuje przemoc **intencjonalnie, czyli nie przez przypadek**, robi coś, co krzywdzi drugą osobę albo nie robi czegoś, do czego jest zobowiązana i w ten sposób wyrządza krzywdę (np. rodzic, który nie karmi dziecka). Najczęściej osoba, która stosuje przemoc jest przekonana, że robi to w słusznym celu, a nawet dla dobra drugiej osoby.
- 2) **Jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą:** oznacza to, że jest silniejsza fizycznie, psychicznie, materialnie, zawodowo, społecznie i wykorzystuje tę przewagę wywierając wpływ na osobę słabszą po to,

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

by zmusić ją do podporządkowania się swoim oczekiwaniom, przy braku możliwości wyboru.

3) Działanie lub jego zaniechanie przez jedną osobę narusza prawa i dobra osobiste drugiej: każdy człowiek ma prawo do godności, szacunku, posiadania i wyrażania swojego zdania, prywatności, nietykalności cielesnej, bezpieczeństwa itp. – natomiast osoba, która stosuje przemoc, swoim zachowaniem łamie te prawa.

4) Takie zachowanie powoduje cierpienia i szkody. Szkody te mogą być zarówno fizyczne (zranienia, siniaki, zadrapania), jak i psychiczne (traumy, lęki, niemoc, strach).

Formy przemocy:

1) Fizyczna - naruszanie nietykalności fizycznej. Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np.: popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie określane jako „klapsy”, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz - tzw. "policzek", przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, itp.;

2) Psychiczna - naruszenie godności osobistej. Przemoc psychiczna niesie ze sobą przymus i groźby np.: obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, grożenie, nieliczenie się z uczuciami, krzyżenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, krzywdzenie zwierząt, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, itp.

Przemoc psychiczna jest najczęstszą formą przemocy i najtrudniejszą do udowodnienia;

3) Seksualna - naruszenie intymności. Przemoc seksualna polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu. Np.: wymuszanie pożycia, dotykanie wbrew woli innej osoby, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu. Należy pamiętać, że do przemocy seksualnej zaliczyć można także traktowanie innej osoby jako obiektu seksualnego, zmuszanie albo zakazywanie antykoncepcji, opowiadanie dowcipów, czynienie uwag lub aluzji z seksualnym podtekstem, traktowanie kobiet jako mniej wartościowych z uwagi na płeć;

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

4)Ekonomiczna- naruszenie własności. Przemoc ekonomiczna wiąże się celowym niszczeniem czyjejś własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Np.: niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, dysponowanie czyjąś własnością bez zgody właściciela, zaciąganie pożyczek "na wspólne konto", sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, itp.;

5)Zaniedbanie - naruszenie obowiązku opieki wobec osób bliskich. **Najczęściej** jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np.: nie dawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp.

Cykle przemocy

Zjawisku przemocy towarzyszy bardzo często powtarzalność zdarzeń według określonego schematu nazywana tzw. cyklami przemocy. Warto je przytoczyć aby uzmysłowić sobie jakie mechanizmy towarzyszą temu zjawisku, skutecznie uniemożliwiając ochronę.

Faza narastającego napięcia- nazywana potocznie „cisza przed burzą”. W tym okresie wyczuwane jest w rodzinie pewnego rodzaju napięcie, które zwiastuje, że może wydarzyć się coś złego. Wówczas osoba stosująca przemoc denerwuje się, częściej reaguje gniewem, rozdrażnia się z byle powodu. Odpowiedzialność za to zrzuca na innych członków rodziny. W tej fazie członkowie rodziny próbują łagodzić napiętą atmosferę poprzez spełnianie różnych oczekiwań, uspokajanie albo unikanie osoby stosującej przemoc, jednak nie przynosi to oczekiwanego rezultatu.

Faza ostrej przemocy- podczas której następuje atak. W tej fazie osoba stosująca przemoc używa gwałtownych, agresywnych zachowań wobec członków rodziny. Osobom doświadczającym przemocy w tym czasie towarzyszy niejednokrotnie strach o swoje życie i zdrowie.

Faza miodowego miesiąca- Osoba stosująca przemoc zaczyna okazywać skruchę, ma wyrzuty sumienia z powodu swojego zachowania, obiecuje osobom pokrzywdzonym, że takie zachowanie nigdy więcej się nie powtórzy. W tym okresie osoba stosująca przemoc jest bardzo przyjazna dla członków rodziny, angażuje się w życie rodziny, próbuje dowieść, że się zmieniła. Tymczasem osoby doświadczające przemocy zaczynają wierzyć, że ta zmiana jest trwała, a akty przemocy więcej się nie powtórzą. W tym okresie osoby

doświadczające przemocy odczuwają szczęście z pozornej zmiany postawy partnera. Jednak w przypadku przemocy w rodzinie, po pewnym czasie ponownie pojawia się napięcie, a poszczególne fazy powtarzają się.

Zdaniem specjalistów z zakresu przemocy domowej kolejne fazy miodowego miesiąca są coraz krótsze, a zachowanie osoby stosującej przemoc przybiera coraz bardziej brutalną postać.

Przemoc domowa niesie ze sobą wiele konsekwencji, które bezpośrednio dotyczą osoby, wobec której jest skierowana. Wskazać można konsekwencje fizyczne, czyli urazy doznane na skutek użycia siły fizycznej takie jak złamania, siniaki, krwiaki itd. ale i innego rodzaju dolegliwości zdrowotne chociażby takie jak: ból głowy, żołądka, nadciśnienie tętnicze, dolegliwości kardiologiczne, neurologiczne, gastrologiczne czy psychiatryczne.

Ponadto przemoc niesie ze sobą szereg konsekwencji emocjonalnych, które przejawiają się poprzez obniżenie poczucia własnej wartości, poczucie winy, obniżenie nastroju, poczucie osamotnienia, a nawet do wielu dolegliwości psychosomatycznych takich jak zaburzenia snu, kłopoty z koncentracją, aż po uzależnienia. Przemoc niesie ze sobą także szereg konsekwencji społecznych m.in. wycofanie się z kontaktów z innymi ludźmi, izolowanie się, trudności w funkcjonowaniu w środowisku zawodowym. W wielu przypadkach powrót do normalnego życia bez poczucia strachu i lęku wymaga pomocy terapeutycznej i psychologicznej.

W przypadku przemocy doświadczanej przez dziecko może ona mieć również różne formy. Warto podkreślić, że udowodniono, iż dziecko cierpi gdy samo jest bite i poniżane, lecz przeżywa podobne stany kiedy jest świadkiem przemocy wobec innych członków rodziny. W przypadku dzieci zauważalne są dwa aspekty konsekwencji doznawanej krzywdy. Jeden z nich ma postać krótkotrwałą i przejawia się jako chroniczny strach i lęk, obgryzanie paznokci, tiki nerwowe, moczenie nocne, zaburzenia snu, kłopoty z koncentracją, problemy w szkole, agresja wobec rówieśników czy nadmierna uległość. Drugi aspekt to konsekwencje długoterminowe, które pojawiają się w ich dorosłym życiu, a dotyczą problemów w nawiązywaniu relacji z innymi ludźmi, trudności w przeżywaniu bliskości i wchodzeniu w bezpieczne związki, przejawianiu agresji lub uległości wobec innych, dolegliwości psychosomatycznych, przewlekłych depresji, uzależnień. Wynika z tego, że doznawanie przemocy ze strony najbliższych może wpłynąć destrukcyjnie na całe dalsze życie osoby dorosłej jak i dziecka.

Ludzie oczekują od osób doznających przemocy obrony i sprzeciwu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

wobec doświadczanej przemocy. Tak zachowałaby się osoba posiadająca moc sprawczą. Jednak sytuacja przemocy domowej nie jest typową sytuacją. To przypadek chronicznego stresu, cierpienia, poczucia bezradności. Sytuacja przemocy polega na tym, że ofiara przemocy utraciła swoją moc sprawczą i umiejętność przeciwstawienia się działaniu sprawcy.

3. SKALA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W POLSCE

Analiza sprawozdań Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2016-2020 pozwoliła wyodrębnić następujące dane dotyczące skali przemocy na terenie Polski.

Tabela nr 1. Procedura Niebieskie Karty w liczbach.

		2016	2017	2018	2019	2020
Liczba osób objęta wsparciem zespołów interdyscyplinarnych	Ogółem	183617	195741	206242	206894	204695
	Kobiety	76255	79110	82110	81636	80263
	Mężczyźni	63407	68748	72975	74226	73149
	Dzieci	43955	47883	51157	51032	51283
Liczba rodzin objęta wsparciem zespołów interdyscyplinarnych		69360	75756	75897	78247	78247
Liczba utworzonych grup roboczych		74506	74427	76553	80125	75200
Liczba osób dotkniętych przemocą domową	Ogółem	225164	224225	224251	227826	207045
	Kobiety	126614	125341	122372	124382	113178
	Mężczyźni	37704	34914	36148	39625	34907
	Dzieci	60846	63970	65731	63819	58960
Liczba osób dotkniętych przemocą objętych odpowiednim poradnictwem		152845	154206	152952	238686	140879
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart- A” przez pracowników socjalnych, funkcjonariuszy policji, przedstawicieli gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz ochrony zdrowia, pracowników i przedstawicieli oświaty wszczynających procedurę		97224	98307	93311	94716	91381

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020.

Jak ukazuje tabela w perspektywie czterech lat wzrosła liczba osób objętych wsparciem zespołów interdyscyplinarnych, jednocześnie zmniejszyła się liczba sporządzanych Niebieskich Kart-A, przez przedstawicieli pomocy społecznej, policji, oświaty, służby zdrowia i gminnej komisji rozwiązywania

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

problemów alkoholowych. Jak pokazuje tabela w okresie 2016-2019 wzrosła również liczba rodzin objęta wsparciem, a także zwiększyła się ilość tworzonych grup roboczych. Na tej podstawie możemy zatem stwierdzić, że wzrosła liczba ujawnianych przypadków przemocy domowej, zwłaszcza dotyczącej rodzin z dziećmi, dlatego też wzrosła liczba osób i rodzin objętych wsparciem zespołów interdyscyplinarnych. Jednocześnie zauważalny jest w 2020 roku spadek liczby osób objętych wsparciem zespołów interdyscyplinarnych. Należy jednak wziąć pod uwagę, że w związku z pandemią wywołaną koronawirusem SARS-CoV-2 wiele zespołów interdyscyplinarnych w 2020 roku przez wiele miesięcy (w czasie pierwszej i drugiej fali pandemii) zawiesiło swoją pracę lub wykonywało ją w ograniczonym zakresie, co mogło wpłynąć na ten spadek.

Jak ukazuje tabela, w roku 2019 diametralnie wzrosła liczba osób dotkniętych przemocą domową, która została jednocześnie objęta pomocą w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego czy zawodowego i rodzinnego. W roku 2019 zanotowano wzrost o ponad 50% osób korzystających z poradnictwa. Jednocześnie w 2020r. odnotowano diametralny spadek wśród osób dotkniętych przemocą w kontekście korzystania przez nich z odpowiedniego poradnictwa. Przyczyn tego stanu rzeczy upatrywać należy w konsekwencjach pandemii. W skali kraju w roku 2020 istotnie zmniejszyła się liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta-A” przez przedstawicieli służb wszczynających powyższą procedurę, co również należy wiązać z konsekwencjami pandemii.

Pisząc o skali zjawiska przemocy domowej trzeba mieć świadomość, że ujawniana jest tylko część aktów przemocy domowej poprzez wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”. Jak opisuje prof. Beata Gruszczyńska z Katedry Kryminologii i Polityki Kryminalnej Uniwersytetu Warszawskiego tylko 30% kobiet zgłasza organom ścigania fakt doznawania przemocy, więc aż 70% przypadków pozostaje nieujawnionych. Jak podaje ta sama autorka w Polsce mają miejsce następujące sytuacje dotyczące przemocy:

- co 40 sekund jakaś kobieta doświadcza aktów przemocy;
- co 2,5 doby ginie kobieta z powodu „nieporozumień rodzinnych”;
- co 7 minut ktoś zgłasza na Policję fakt przemocy domowej;
- 6% kobiet w wieku 16-60 r.ż. co roku doznaje przemocy (czyli ok. 800 tys.);
- co druga udawała się po pomoc lekarską;
- co szósta wymagała hospitalizacji z powodu doznanej przemocy.

Biorąc pod uwagę powyższe wciąż trudno określić rzeczywistą skalę

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

przemocy domowej w Polsce. Dlatego tak ważne są wszelkie działania w zakresie podnoszenia świadomości społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy domowej, o czym będziemy mówić w kolejnych rozdziałach niniejszego dokumentu.

4. SKALA I CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE ŚREM

Głównym inicjatorem wszelkich działań z zakresu profilaktyki przemocy domowej jest Zespół Interdyscyplinarny w Śremie, który funkcjonuje w gminie od 2011r. Głównym zadaniem Zespołu jest koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy, zwłaszcza w diagnozowaniu przemocy domowej, podejmowaniu działań w środowiskach potencjalnie zagrożonych przemocą domową, zmierzających do ochrony przed krzywdzeniem, przystępowaniu do interwencji w przypadku wystąpienia przemocy, rozpowszechnianiu informacji o podmiotach i formach wsparcia oferowanych w środowisku lokalnym, a także inicjowaniu działań interwencyjnych i motywujących do zmiany zachowań osób stosujących przemoc domową. Zespół Interdyscyplinarny w Śremie tworzą przedstawiciele wszystkich instytucji działających na rzecz wsparcia osób zagrożonych lub dotkniętych przemocą domową tj.: Centrum Usług Społecznych w Śremie, Komendy Powiatowej Policji, Prokuratury Rejonowej, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej, Urzędu Miejskiego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Przychodni Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia, przedstawiciele ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowych.

Na przestrzeni lat w gminie Śrem zauważalny jest wzrost liczby ujawnianych przypadków podejrzenia przemocy domowej. Świadczy o tym liczba „Niebieskich Kart”, które wpłynęły do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w Śremie. W latach 2016-2020, zanotowano wzrost o 79%. Jednocześnie w powyższym okresie zwiększyła się o ok. 85% liczba grup roboczych powołanych przez Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego w związku z podejrzeniem przemocy domowej. Ponadto nastąpił wzrost o ok. 42% liczby osób objętych procedurą. W poniższej tabeli zawarte są dane liczbowe dotyczące realizacji procedury „Niebieskie Karty” przez Zespół Interdyscyplinarny w Śremie.

Tabela nr 2. Realizacja procedur „Niebieskie Karty” w latach 2016-2020.

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba powołanych grup roboczych	40	47	50	55	74
Liczba pracujących grup roboczych	104	109	108	114	165
Liczba osób objętych procedurą	391	398	395	436	555
Liczba „Niebieskich Kart”, które wpłynęły do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego	58	73	70	80	104
Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”:	47	57	51	57	55
a) z tytułu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy	37	45	36	50	48
b) z tytułu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań	10	12	15	7	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2016-2020.

Osobami doświadczającymi przemocy domowej są w większości kobiety w wieku 26-65 r.ż., pracujące zawodowo o dobrej sytuacji zdrowotnej. Tymczasem jeśli chodzi o osoby stosujące przemoc domową to zdecydowaną większość stanowią mężczyźni w wieku 26-65 lat, pracujący zawodowo. W latach 2016-2020 ponad 50% tej grupy stanowili mężczyźni uzależnieni od alkoholu. Tymczasem wśród dzieci bezpośrednio dotkniętych przemocą domową problem ten dotyczył w większości uczniów szkół podstawowych. Ponadto zgodnie z opracowaną w 2021r. „Diagnozą lokalnych zagrożeń społecznych Gmina Śrem 2021” aż 81% badanych respondentów określiło, że ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają przemocy domowej lub podejrzewają że tak się dzieje. To bardzo wysoki wynik, świadczący o powszechności tego problemu i konieczności podejmowania działań służących jego ograniczeniu i niwelowaniu negatywnych skutków przemocy domowej. Zgodnie z tą samą diagnozą aż 44% badanych zgodziło się ze stwierdzeniem, że przyczyną przemocy domowej jest alkohol. Zaznaczyć przy tym należy, że pomimo tak rozpowszechnionego przekonania jest ono błędne. Alkohol nie jest przyczyną przemocy, chociaż problem nadużywania alkoholu lub uzależnienia od alkoholu może z nią współwystępować. Ponadto wśród badanych aż 24,7% respondentów

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

zgodziło się ze stwierdzeniem, że „przemoc w rodzinie to prywatna sprawa, nikt nie powinien się wtrącać”. I z tym stwierdzeniem nie można się zgodzić. Przemoc domowa godzi w podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej. Władze publiczne odpowiedzialne za zapewnienie każdej osobie równego traktowania oraz ich praw i wolności, zobowiązane są do podejmowania interwencji w każdym przypadku podejrzenia przemocy. Aż 60% przebadanych mieszkańców gminy uważa, że „aby prawidłowo wychować dziecko, należy od czasu do czasu dawać klapsa”. Trzeba jednak podkreślić, że tzw. "klaps" to nic innego jak bicie dziecka. Kodeks rodzinny i opiekuńczy zakazuje stosowania kar cielesnych, a naruszenie nietykalności cielesnej lub pobicie jest przestępstwem, za które grozi odpowiedzialność karna. Dawanie dziecku tzw. "klapsów" jest więc zabronione.

O skali przypadków przemocy w gminie może także świadczyć liczba osób, które skorzystały ze wsparcia specjalisty ds. przemocy Centrum Usług dla rodzin. W roku 2019 udzielono 1048 porad 119 osobom. Tymczasem w 2020r. specjalista ds. przemocy przeprowadził 619 godzin poradnictwa. Zmniejszenie liczby udzielonego poradnictwa wynikało głównie z sytuacji zagrożenia epidemiologicznego. Wsparcie specjalisty polegało na wyjaśnieniu kwestii mechanizmów towarzyszącym przemocy domowej, wyjaśnieniu jej cyklu oraz co najważniejsze sposobów i możliwości poradzenia sobie z tym doświadczeniem.

W związku z założeniami wynikającymi z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” Zespół Interdyscyplinarny w Śremie oraz grupy diagnostyczno-pomocowe prowadziły następujące działania w kwestii wsparcia osób dotkniętych problemem przemocy domowej:

- 1) Diagnozowano sytuację rodziny, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą. Przeprowadzona diagnoza uwzględniana jest w protokole posiedzenia grupy diagnostyczno-pomocowej, który sporządzany jest na każdym spotkaniu. Protokół zawiera również opis sytuacji życiowej rodziny na który składa się: sytuacja rodzinna, mieszkaniowa, zawodowa, finansowa, zdrowotna. Ponadto każdy protokół zawiera plan pomocy opracowany przez wszystkich członków grupy diagnostyczno-pomocowej na posiedzeniu uwzględniający potrzeby i problemy wszystkich członków rodziny. W 2020r. opracowano 220 planów pomocy.

- 2) Prowadzono rozmowy wspierające z osobami doświadczającymi przemocy o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą domową. W roku 2020 łącznie prowadzono rozmowy z 164 osobami za pomocą środków komunikacji na odległość tj. poprzez rozmowy telefoniczne, aplikacje Messenger oraz podczas osobistego kontaktu.
- 3) Przekazano osobom stosującym przemoc domową informacje o konsekwencjach popełnienia czynów przemocowych w 2020 roku pouczono 145 osób.
- 4) Motywowano tych klientów do udziału w warsztatach dla osób nieradzących sobie z wyrażaniem złości- w roku 2020 motywowano 120 osób.
- 5) Osoby stosujące przemoc domową motywowano także do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie- w 2020r. do udziału w programie skierowano 55 osób, do programu przystąpiło 9 z nich.
- 6) Przeprowadzono rozmowy pod kątem nadużywania alkoholu, środków odurzających substancji psychotropowych lub leków- w 2020r. wobec 95 osób.

5. REALIZATORZY DZIAŁAŃ Z ZAKRESU PRZEMOCY DOMOWEJ

Na terenie gminy Śrem działa wiele instytucji zajmujących się obszarem przeciwdziałania przemocy domowej. Większość z nich wykonuje zadania w ramach pracy w grupach diagnostyczno-pomocowych lub zespołach interdyscyplinarnych. Współpraca przedstawicieli tych instytucji opiera się na wymianie informacji oraz wspólnym opracowywaniu planu wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej. Kluczowym aspektem jest także podejmowanie działań profilaktycznych prowadzących do podnoszenia świadomości i wrażliwości społeczności lokalnej na wszelkie przejawy przemocy domowej.

Tabela nr 3. Podmioty wspierające osoby dotknięte przemocą domową

Zasoby instytucjonalne	Obszar działania
Centrum Usług Społecznych w Śremie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie	-wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” w przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia przemocy domowej - realizacja procedury „Niebieskie Karty”

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

	<ul style="list-style-type: none"> -diagnoza sytuacji i potrzeb osób i rodzin dotkniętych przemocą -organizowanie poradnictwa socjalnego, zawodowego, rodzinnego, psychologicznego, medycznego, prawnego -udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego -prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych -udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką przemocy
Komenda Powiatowa Policji w Śremie	<ul style="list-style-type: none"> -wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” w przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia przemocy domowej - realizacja procedury „Niebieskie Karty”, -podejmowanie interwencji w przypadku zagrożenia życia i zdrowia -organizacja niezwłocznej pomocy medycznej -przeprowadzenie czynności procesowych w niezbędnym zakresie w kwestii zabezpieczenia dowodów przestępstw -prowadzenie rozmów z osobą stosującą przemoc domową na temat konsekwencji wynikających ze stosowania przemocy oraz pouczanie o odpowiedzialności karnej -podejmowanie działań w środowisku polegających na sprawdzeniu poziomu bezpieczeństwa w rodzinie
Placówki oświatowe (szkoły podstawowe, ponadpodstawowe, przedszkola, żłobki, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna)	<ul style="list-style-type: none"> -wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” w przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia przemocy domowej - realizacja procedury „Niebieskie Karty” -diagnoza sytuacji i potrzeb dzieci -diagnoza sytuacji i potrzeb osób i rodzin dotkniętych przemocą -udzielanie informacji na temat możliwości uzyskania wsparcia przez dziecko jak i rodzica -realizacja projektów profilaktycznych podejmujących problematykę przemocy -udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych
Ochrona zdrowia (przychodnie zdrowia, Szpital Powiatowy im. T.Malińskiego)	<ul style="list-style-type: none"> -wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” w przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia przemocy domowej

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

w Śremie)	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja procedury „Niebieskie Karty” -udzielanie niezbędnej pomocy medycznej -informowanie o możliwości uzyskania wsparcia i pomocy oraz uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o rodzaju obrażeń doznanych na skutek przemocy domowej -diagnoza sytuacji i potrzeb osób i rodzin dotkniętych przemocą.
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Śremie	<ul style="list-style-type: none"> -wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” w przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia przemocy domowej - realizacja procedury „Niebieskie Karty” -diagnoza sytuacji i potrzeb osób i rodzin dotkniętych przemocą - organizacja dostępu do pomocy medycznej -informowanie o możliwości uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej, pedagogicznej -przeprowadzenie rozmów z uzależnionymi od alkoholu, stosującymi przemoc na temat konsekwencji stosowania przemocy oraz możliwości podjęcia terapii
Sąd Rejonowy w Śremie (w tym I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej)	<ul style="list-style-type: none"> -diagnoza sytuacji i potrzeb osób i rodzin dotkniętych przemocą -wykonywanie nadzorów dotyczących władzy rodzicielskiej, monitorowanie sytuacji dziecka -ingerowanie w wykonywanie władzy rodzicielskiej -sprawowanie dozorów , monitorowanie sytuacji osób pokrzywdzonych i skazanych w postępowaniach karnych za czyny znęcania się nad członkami rodziny -inicjowanie postępowań incydentalnych służących zapobieganiu powrotności do przestępstwa
Prokuratura Rejonowa w Śremie	<ul style="list-style-type: none"> -prowadzenie postępowań dotyczących podejrzenia popełnienia przestępstw z użyciem przemocy wobec osób najbliższych
Przychodnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia w Śremie	<ul style="list-style-type: none"> -prowadzenie poradnictwa w zakresie uzależnień i współuzależnienia, a także radzenia sobie z trudnymi do przeżywania emocjami
Organizacje pozarządowe	<ul style="list-style-type: none"> -wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” w przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia przemocy domowej

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

	-zaangażowanie w poszerzanie oferty pomocowej dla rodzin dotkniętych przemocą domową
Instytucje kościelne, związki wyznaniowe	-zaangażowanie w poszerzanie oferty pomocowej dla rodzin dotkniętych przemocą domową -współpraca z jednostkami samorządu w kwestii wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej.

Źródło: Opracowanie własne

Powyższe podmioty realizują działania w zakresie wsparcia osób doświadczających przemocy, świadków jak i osób stosujących przemoc. Jest to możliwe dzięki pracy i zaangażowaniu przedstawicieli reprezentujących te instytucje. Istotne jest doświadczenie tych osób oraz indywidualne podejście do każdej ze spraw. W gminie Śrem została wypracowana współpraca między instytucjami, która znajduje odzwierciedlenie w działalności Zespołu Interdyscyplinarnego. Kluczowe jest to, że członkami Zespołu są przedstawiciele wszystkich podmiotów działających na terenie Śremu w zakresie wsparcia rodzin. W większości są to osoby, które zajmują kierownicze stanowiska i podejmują ważne decyzje z zakresu funkcjonowania podmiotu który reprezentują. Owa współpraca przekłada się także na funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych, gdzie istotna jest wymiana informacji między jej członkami oraz opracowywanie planu wsparcia dla rodziny jak i podejmowanie wspólnych działań wobec poszczególnych jej członków. Pracownicy socjalni, psychologowie, terapeuci, pedagodzy, funkcjonariusze Policji, kuratorzy zawodowi i społeczni, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, prokuratorzy, przedstawiciele organizacji pozarządowych i pozostali członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego podejmują działania według własnych kompetencji, jednak ustalone i wypracowane według wspólnego celu grupy diagnostyczno-pomocowej. Zespół Interdyscyplinarny w Śremie dba o coroczne zapewnienie oferty szkoleń, konferencji, seminariów, w kwestii osiągania dodatkowych kompetencji niezwykle cennych w zakresie kompleksowego wsparcia osób doświadczających przemocy jak i pracy z osobami stosującymi przemoc domową. Wykwalifikowana i zaangażowana kadra jest bardzo ważnym zasobem w pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą.

Z uwagi na wielowątkowość spraw dotyczących podejrzenia przemocy domowej oraz konieczność stworzenia doświadczonego zespołu,

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

posiadającego dużą wiedzę z zakresu zjawiska przemocy domowej mechanizmów jej towarzyszących oraz zasad skutecznego wsparcia osób pokrzywdzonych w dniu 1 lipca 2019r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Śremie został powołany Zespół ds. przemocy. Obecnie zespół tworzy 3 pracowników socjalnych, psycholog kierownik zespołu. Zadania powyższego zespołu polegają na:

- kompleksowym poradnictwie i pracy socjalnej świadczonej wobec członków rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”;
- obsłudze organizacyjno-technicznej Zespołu Interdyscyplinarnego w Śremie;
- promowaniu działań z zakresu Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- inicjowaniu działań w kwestii podnoszenia świadomości społeczności lokalnej na temat przemocy domowej;
- sprawozdawczości z zakresu podejmowanych działań oraz działalności Zespołu.

Członkowie zespołu ds. przemocy ściśle współpracują z przedstawicielami instytucji i podmiotów w zakresie kompleksowego wsparcia rodzin borykających się z problemem przemocy, dostosowanego indywidualnie do każdego przypadku.

6. CELE, ZADANIA, WSKAŹNIKI PROGRAMU

6.1.Cel główny

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026 jest zwiększenie skuteczności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w gminie Śrem.

Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizację zadań w latach 2022-2026.

6.2. Cele szczegółowe

Cel główny Programu będzie realizowany poprzez osiągnięcie 4 celów szczegółowych, przypisanych do poszczególnych obszarów działań:

6.2.1. Zwiększenie działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, podnoszących świadomość i wrażliwość społeczności lokalnej na temat przemocy.

6.2.2. Zwiększenie skuteczności ochrony i wsparcia osób dotkniętych przemocą domową.

6.2.3. Zwiększenie skuteczności działań wobec osób stosujących przemoc.

6.2.4 Podniesienie kompetencji specjalistów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz umocnienie współpracy reprezentowanych podmiotów.

Poziom realizacji celów szczegółowych będzie wskaźnikiem realizacji celu głównego.

Cele szczegółowe realizowane będą na terenie Gminy Śrem w okresie 2022-2026r.

6.3. Obszary działania.

Program określa cztery kierunki działania, którym należy poświęcić szczególną uwagę i odbiorców wobec których należy podejmować pracę.

6.3.1 Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna.

Skierowany do całej społeczności lokalnej, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą domową.

6.3.2 Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową.

Skierowany do osób dotkniętych przemocą domową, ale i przedstawicieli podmiotów zajmujących się wspieraniem tych osób.

6.3.3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.

Skierowany do osób stosujących przemoc domową, a także przedstawicieli podmiotów zajmujących się wsparciem tych osób.

6.3.4 Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Działania skierowane do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu wsparcia osób dotkniętych przemocą domową

7. ZADANIA I WSKAŹNIKI REALIZACJI

Cel szczegółowy: 1. Zwiększenie działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, podnoszących świadomość i wrażliwość społeczności lokalnej na temat przemocy.					
Zadanie	Wskaźnik realizacji	Poziom osiągnięcia	Termin realizacji	Realizatorzy	Przykładowe źródła finansowania
1.1.Sporządzenie diagnozy zjawiska przemocy domowej na obszarze gminy w tym ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą domową	Liczba opracowanych diagnoz	3	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	Centrum Usług Społecznych w Śremie; Komenda Powiatowa Policji w Śremie	środki własne gminy; środki z budżetu państwa
1.2.Zamieszczanie informacji o skali zjawiska przemocy domowej w rodzinie na stronach internetowych oraz w lokalnych mediach	Liczba zamieszczonych informacji	10	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	Centrum Usług Społecznych, Komenda Powiatowa Policji w Śremie; Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie	środki własne gminy; środki własne powiatu; dodatkowe środki pozyskane w ramach konkursu projektu; środki z budżetu państwa
	Liczba podmiotów zaangażowanych w upowszechnianie	10	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.		
1.3.Opracowanie i dystrybucja materiałów informacyjnych i edukacyjnych na temat przeciwdziałania przemocy domowej (np. plakat, broszura, informator, ulotki, post, artykuł	Liczba opracowanych materiałów informacyjnych	25	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	Urząd Miejski, CUS, PCPR, KPP, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	środki własne gminy; środki własne powiatu; dodatkowe środki pozyskane w ramach konkursu projektu; inne środki publiczne

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

na stronie internetowej)					
1.4.Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych z zakresu podniesienia świadomości w temacie przemocy domowej, jej szkodliwości, mechanizmów, a także promujących metody wychowawcze bez znamion przemocy	Liczba przeprowadzonych kampanii	10	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	Urząd Miejski, CUS, PCPR, KPP, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	środki własne gminy; środki własne powiatu; dodatkowe środki pozyskane w ramach konkursu projektu; inne środki publiczne
1.5.Nawiązywanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, kościołami oraz związkami wyznaniowymi w kwestii wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach prowadzonych działań	Liczba podejmowanych działań	5	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	Urząd Miejski, CUS, KPP, PCPR, organizacje pozarządowe, kościoły, związki wyznaniowe	środki własne gminy, środki własne powiatu; dodatkowe środki pozyskane w ramach konkursu projektu; inne środki publiczne
	Liczba podmiotów, które podjęły działania	13			
1.6.Promowanie działalności Całodobowego Telefonu Zaufania dla osób doświadczających oraz będących świadkami przemocy (np. plakat, post, ulotka, ogłoszenie)	Liczba opracowanych materiałów promocyjnych	10	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	CUS, KPP, PCPR, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	środki własne gminy, środki własne powiatu, dodatkowe środki pozyskane w ramach konkursu projektu; inne środki publiczne

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

1.7.Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki agresji i zachowań autodestrukcyjnych wśród dzieci i młodzieży (np. broszury, ulotki, pogadanki, prelekcje, konsultacje)	Liczba podjętych działań.	40	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	Urząd Miejski, PPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, organizacje pozarządowe	środki własne gminy; środki własne powiatu; inne środki publiczne; dotacje, darowizny dla organizacji pozarządowych
	Liczba uczestników działań	6000			
1.8.Organizowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, organizowanych w celu zacieśnienia więzi rodzinnych, promujących metody wychowawcze bez przemocy	Liczba podjętych działań	50	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	Urząd Miejski, CUS, PCPR, PPP, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	środki własne gminy; środki własne powiatu; inne środki publiczne; dotacje, darowizny dla organizacji pozarządowych
	Liczba uczestników	6000			
1.9.Prowadzenie poradnictwa w rodzinach zagrożonych przemocą, w zakresie wzmocnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych (np. spotkania, konsultacje)	Liczba udzielonych porad	1000	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	CUS, PCPR, KPP, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, placówki oświatowe, I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, organizacje pozarządowe	środki własne gminy; środki własne powiatu; inne środki publiczne
1.10. Realizacja działań z zakresu profilaktyki przemocy i promowania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową oraz w stosunku do grup ryzyka	Liczba podjętych działań	25	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	CUS, PCPR, PPP, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, KPP, I ZKSS	środki własne gminy; środki własne powiatu; inne środki publiczne

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

(np. akcje profilaktyczne, pogadanki, plakaty, posty)					
1.11.Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie zapobiegania przemocy domowej, w szczególności wobec dzieci, kobiet, osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami (np. wykłady, spotkania edukacyjne, prelekcje, pogadanki)	Liczba podjętych działań	25	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	Urząd Miejski, CUS, KPP, PCPR, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, I ZKSS	środki własne gminy; środki własne powiatu; inne środki publiczne; dotacje, darowizny dla organizacji pozarządowych; dodatkowe środki pozyskane w ramach konkursu projektu
	Liczba uczestników objętych działaniem	250			
1.12.Nawiązywanie i wzmacnianie współpracy między instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie działań dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej	Liczba realizowanych projektów	10	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	Urząd Miejski, CUS, KPP, PCPR, PPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, organizacje pozarządowe, Sąd Rejonowy, I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	środki własne gminy; środki własne powiatu; inne środki publiczne; dotacje, darowizny dla organizacji pozarządowych; dodatkowe środki pozyskane w ramach konkursu projektu
1.13.Poszerzanie oferty placówek udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą domową	Liczba punktów konsultacyjnych i innych placówek świadczących	2	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	CUS, PCPR	środki własne gminy; środki własne powiatu; dodatkowe środki pozyskane w ramach

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

	specjalistyczną pomoc dla osób dotkniętych przemocą domową				konkursu projektu
	Liczba rodzajów świadczonej pomocy	4			
	Liczba osób korzystająca ze wsparcia podmiotów udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą	450			
<p>Cel szczegółowy: 2) Zwiększenie skuteczności ochrony i wsparcia rodzin dotkniętych przemocą domową.</p>					
Zadanie	Wskaźnik realizacji	Poziom osiągnięcia	Termin realizacji	Realizatorzy	Źródła finansowania

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

2.1.Udzielanie przez instytucje publiczne wsparcia osobom dotknietym przemocą domową w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego oraz mediacyjnego	Liczba osób, które skorzystały z poradnictwa, w tym: -medycznego -psychologicznego -prawnego -socjalnego -zawodowego i rodzinnego -mediacyjnego	1200	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	CUS, PCPR, PPP, I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Przychodnia Leczenia Uzależnień i Współzależnienia, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	środki własne gminy; środki własne powiatu; inne środki publiczne; dotacje, darowizny dla organizacji pozarządowych; dodatkowe środki pozyskane w ramach konkursu projektu
	Liczba prowadzonych grup wsparcia	2		CUS, PCPR, PLUiW	środki własne gminy; środki własne powiatu; inne środki publiczne; dotacje, darowizny dla organizacji pozarządowych; dodatkowe środki pozyskane w ramach konkursu projektu
	Liczba osób uczestnicząca w grupach wsparcia	30		CUS, PCPR, PLUiW	środki własne gminy; środki własne powiatu; inne środki publiczne; dotacje, darowizny dla organizacji pozarządowych; dodatkowe środki pozyskane w ramach

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

					konkursu projektu
2.2.Rozpowszechnianie informacji o możliwości skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa dla osób doświadczonych przemocą (np. plakat, ogłoszenie w prasie, post w mediach społecznościowych itp.)	Liczba opracowanych materiałów informacyjnych	15	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	CUS, PCPR, PPP, I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Przychodnia Leczenia Uzależnień i Współzależnienia, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	środki własne gminy; środki własne powiatu; inne środki publiczne; dotacje, darowizny dla organizacji pozarządowych; dodatkowe środki pozyskane w ramach konkursu projektu
2.3.Realizacja zajęć edukacyjno-informacyjnych dla osób dotkniętych lub zagrożonych przemocą domową z zakresu prawnych i psychologicznych uwarunkowań przemocy	Liczba zajęć edukacyjno-informacyjnych	35	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	CUS, PCPR, PLUiW, I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, organizacje pozarządowe	środki własne gminy; środki własne powiatu; inne środki publiczne; dotacje, darowizny dla organizacji pozarządowych; dodatkowe środki pozyskane w ramach konkursu projektu
	Liczba osób uczestniczących w zajęciach	300			
2.4.Realizacja programów terapeutycznych i psychologicznych dla osób	Liczba programów	5	od 17.02.2022r. do	PLUiW	środki własne gminy; inne środki publiczne
	Liczba osób objętych	150			

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

doświadczających przemocы domowej	programem		31.12.2026r.		
	Liczba osób, które ukończyły programy	50			
2.5.Zapewnianie bezpieczeństwa osobom dotkniętym przemocą domową poprzez skierowanie do ośrodków interwencji kryzysowej, ośrodków wsparcia	Liczba osób, które skorzystały z pomocy w ośrodkach interwencji kryzysowej, ośrodkach wsparcia	3	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	CUS, KPP, PCPR	środki publiczne
2.6.Tworzenie i zwiększenie zakresu działania oraz dostępności lokalnego telefonu zaufania, pełniącego funkcję informacyjną dla osób doświadczających przemocы lub jej świadków (np. akcja promocyjna, plakat promujące ogólnopolski nr telefonu zaufania itp.)	Liczba podjętych działań	5	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	CUS, PCPR, KPP, organizacje pozarządowe	środki własne gminy; środki własne powiatu; inne środki publiczne
2.7. Ochrona osób dotkniętych przemocą domową poprzez stworzenie przyjaznych warunków przesłuchań osób dorosłych i dzieci doznających przemocы domowej	Liczba przyjaznych pokoi przesłuchań	2	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	Sąd Rejonowy w Śremie, PCPR	środki publiczne z budżetu państwa
	Liczba dzieci przesłuchanych w przyjaznym pokoju przesłuchań	70			

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

	Liczba osób dorosłych przesłuchanych w przyjaznym pokoju przestuchañ	40			
2.8. Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom doznającym przemocy domowej	Liczba dzieci, którym pracownik socjalny zapewnił ochronę, w związku z bezpośrednim zagrożeniem życia i zdrowia, poprzez umieszczenie w pieczy zastępczej (zgodnie z art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy)	10	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	CUS, PCPR, KPP, placówki ochrony zdrowia	środki własne gminy; inne środki publiczne z budżetu państwa
2.9. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego i tworzenie grup diagnostyczno-pomocowych	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	56	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	CUS	środki własne gminy; środki z budżetu państwa
	Liczba osób objętych wsparciem Zespołu Interdyscyplinarnego	1600			
	Liczba rodzin objętych wsparciem	400			

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

	Zespołu				
	Liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych	250			
	Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”	400			
	Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie oraz zrealizowanie planu pomocy.	200			
	Liczba kontynuowanych procedur, wszczętych w latach ubiegłych.	380			
	Liczba zakończonych procedur z uwagi na brak zasadności prowadzenia działań.	50			
Cel szczegółowy:					

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

3)Zwiększenie skuteczności działań wobec osób stosujących przemoc.					
Zadanie	Wskaźnik realizacji	Poziom osiągnięcia	Termin realizacji	Realizatorzy	Źródła finansowania
3.1.Prowadzenie ewidencji podmiotów realizujących ofertę wsparcia dla osób stosujących przemoc domową	Wykaz instytucji udzielających wsparcia	10	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	PCPR, Starostwo Powiatowe	środki własne powiatu; inne środki publiczne
	Liczba podmiotów którym zostały przekazane informatory	8			
3.2.Rozpowszechnianie informatorów o podmiotach zaangażowanych w realizację oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową	Liczba umieszczonych informatorów na stronach internetowych instytucji do dnia 15 lutego i 15 sierpnia każdego roku	10	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	PCPR, CUS, KPP	środki własne powiatu; środki własne gminy; inne środki publiczne
3.3.Interweniowanie służb w zakresie stosowania przemocy domowej	Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową	150	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	Prokuratura Rejonowa	środki z budżetu państwa
	Liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach	110			

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

	związanych z przemocą domową poprzez sporządzenie aktu oskarżenia				
	Liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową poprzez umorzenie postępowania	50			
3.4.Uniemożliwienie kontaktowania się osób stosujących przemoc domową z osobami dotkniętymi przemocą	Liczba zastosowanych przez Policję nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia	30	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	KPP, Żandarmeria Wojskowa, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy	środki z budżetu państwa
	Liczba zastosowanych przez Policję zakazów zbliżania się do osoby doznającej	30			

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

	przemocy				
	Liczba zastosowanych przez Policję zakazów kontaktowania się z osobą doznającą przemocy	30			
	Liczba zastosowanych przez Policję zakazów wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej, artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy i przebywania na tym terenie	20			
	Liczba zastosowanych przez Żandarmerie Wojskową zakazów zbliżania się do osoby doznającej przemocy	3			

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

	Liczba zastosowanych przez Żandarmerie Wojskową zakazów kontaktowania się z osobą doznającą przemocy.	3			
	Liczba zastosowanych przez Żandarmerie Wojskową nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.	3			
	Liczba zastosowanych przez Żandarmerie zakazów wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej, artystycznej, obiektu sportowego	2			

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

	lub miejsca pracy i przebywania na tym terenie.				
	Liczba zatrzymanych osób z powodu stosowania przemocy domowej.	80			
	Liczba zastosowanych środków zapobiegawczych przez prokuratora.	45			
	Liczba wniosków do sądu w przedmiocie zastosowania ww. środków karnych lub probacyjnych, w tym m.in. z art. 335 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.	35			
3.5. Monitoring orzecznictwa sądów powszechnych w kwestii	Liczba osób oskarżonych	100	od 17.02.2022r.	Sąd Rejonowy	środki z budżetu państwa

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

przemocy domowej	o przestępstwo z użyciem przemocy domowej, w tym określone w art. 207 kk.		do 31.12.2026r.		
	Liczba osób stosujących przemoc domową wobec których orzeczono kary, w tym określone w art. 207 k.k.: grzywny, ograniczenia wolności, pozbawienia wolności.	80			
	Liczba orzeczeń w zakresie władzy rodzicielskiej z uwagi na stosowanie przemocy domowej, w tym z uwagi na ograniczenie władzy rodzicielskiej oraz pozbawienie władzy rodzicielskiej.	40			

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

	Liczba orzeczeń dotyczących zobowiązania do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazania zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.	50			
3.6. Współdziałanie służb oraz wymiana informacji z zakresu nadzorowania osób skazanych za stosowanie przemocy domowej	Liczba wniosków kuratorów sądowych do sądu o zarządzenie wykonywania warunkowo zawieszona kary pozbawienia wolności albo o odwołanie warunkowego zwolnienia.	25	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	I ZKSS, Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa, KPP, CUS, PCPR	środki z budżetu państwa; środki własne gminy i powiatu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

	Liczba przekazanych organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc.	8			
3.7.Prowadzenie indywidualnych oddziaływań przez osoby pracujące z osobami stosującymi przemoc domową, w tym pouczanie o odpowiedzialności karnej za stosowanie przemocy domowej.	Liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”, wskazanych jako osoby stosujące przemoc domową.	400	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	CUS, KPP	środki własne gminy; środki z budżetu państwa
	Liczba osób stosujących przemoc domową objętych pracą socjalną i indywidualnym oddziaływaniem przedstawicieli instytucji zaangażowanych	350			

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

	w realizację procedury „Niebieskie Karty”.				
	Liczba wypełnionych formularzy „NK – D.”	250			
3.8. Kierowanie osób stosujących przemoc domową na leczenie uzależnienia od alkoholu.	Liczba osób skierowanych do placówek leczenia uzależnień.	15	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	CUS, KPP	środki własne gminy; środki z budżetu państwa
	Liczba wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.	150			
3.9. Opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz innych programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc	Liczba opracowanych programów.	10	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	PCPR, PLUiW	środki własne powiatu; środki własne gminy; inne środki z budżetu państwa
	Liczba osób uczestniczących w programach.	70			

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

domową wraz z określeniem skuteczności ich działania.	Liczba osób które ukończyły programy.	45			
	Liczba instytucji realizujących zadanie.	2			
	Liczba osób, które po ukończeniu programu powróciły do stosowania przemocy domowej	3			
<p>Cel szczegółowy: 4)Podniesienie kompetencji specjalistów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz umocnienie współpracy reprezentowanych podmiotów.</p>					
Zadanie	Wskaźnik realizacji		Termin realizacji	Realizatorzy	Źródła finansowania
4.1 Wdrażanie i promowanie zasad działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Śremie. Podejmowanie działań zmierzających do nawiązywania i wzmacniania współpracy pomiędzy służbami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	Liczba działań podejmowanych w kwestii zmian i doskonalenia regulaminu działalności Zespołu.	5	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego	środki własne gminy; środki z budżetu państwa
	Liczba posiedzeń Zespołu o charakterze organizacyjnym.	26			

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

	Liczba instytucji zaangażowanych w działania interdyscyplinarne z zakresu przemocy domowej.	16			
	Liczba informacji podsumowujących prace Zespołu Interdyscyplinarnego zamieszczanych na stronie internetowej	18			
4.2 Organizowanie szkoleń, konferencji, spotkań edukacyjnych dla przedstawicieli podmiotów realizujących zadania na rzecz rodzin z problemem przemocy domowej.	Liczba przeprowadzonych diagnoz potrzeb szkoleniowych członków zespołu interdyscyplinarnego	3	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	CUS, PCPR, KPP, Zespół Interdyscyplinarny	środki własne gminy; środki własne powiatu; środki z budżetu państwa
	Liczba wydarzeń edukacyjnych (np. szkolenie, konferencja itp.)	40			
	Liczba uczestników wydarzeń edukacyjnych	400			
4.3 Wprowadzenie systemu wsparcia dla osób pracujących	Liczba zrealizowanych	25	od 17.02.2022r.	CUS, PCPR	środki własne gminy; środki własne powiatu;

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

bezpośrednio z osobami dotkniętymi problemem przemocy domowej w formie działań zapobiegających wypaleniu zawodowemu (np. superwizja, coaching, grupy wsparcia)	działań na rzecz zapobiegania wypaleniu zawodowemu		do 31.12.2026r.		środki z budżetu państwa
	Liczba osób objętych różnymi formami wsparcia	50			
4.4 Pozyskiwanie i dystrybucja materiałów edukacyjnych dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie tematyki przemocy domowej (np. ulotki, broszury, poradniki, artykuły nt. pracy z osobami doświadczającymi przemocy i stosującymi przemoc)	Liczba pozyskanych materiałów	50	od 17.02.2022r. do 31.12.2026r.	CUS	środki własne gminy; środki z budżetu państwa
	Liczba podmiotów, którym przekazano materiały edukacyjne.	50			

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

8. REALIZACJA PROGRAMU

8.1. Adresaci programu

Program jest skierowany do mieszkańców gminy Śrem, w tym osób doświadczających przemocy, osób stosujących przemoc, jej świadków, ale także osób zagrożonych przemocą domową. Ponadto program skierowany jest także do podmiotów i ich przedstawicieli zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej na terenie gminy Śrem.

8.2. Realizatorzy

Programu jest realizowany przez Zespół Interdyscyplinarny oraz podmioty działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej z terenu gminy Śrem.

Obecnie skład Zespołu Interdyscyplinarnego tworzą przedstawiciele Centrum Usług Społecznych w Śremie, Urzędu Miejskiego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendy Powiatowej Policji, Prokuratury Rejonowej, Sądu Rejonowego- Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej, Przychodni Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Stowarzyszenia Potrzebującym Pomocy im. Św. Brata Alberta „Nadzieja”, Fundacji Na Rzecz Rewaloryzacji Miasta Śrem, Środowiskowego Domu Samopomocy, Warsztatu Terapii Zajęciowej, Centrum Opieki Długoterminowej Salus+, Pielęgniarsko-Położniczego Ośrodka Medycyny Środowiskowo-Rodzinnej "Zdrowie".

Zespół Interdyscyplinarny jest odpowiedzialny za koordynację działań wynikających z realizacji niniejszego programu, a nadzór merytoryczny spoczywa na Centrum Usług Społecznych w Śremie. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Śrem jest realizowany przy kooperacji wszystkich instytucji administracji publicznej i organizacji pozarządowych wykonujących działania w ramach działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz związanych z realizacją procedury „Niebieskie Karty”. Ponadto zostaną zintensyfikowane działania w kwestii zaangażowania w realizację programu placówek wsparcia dziennego, świetlic, żłobków, kościołów, związków wyznaniowych, lokalnych działaczy oraz przedstawicieli lokalnego samorządu.

8.3. Finansowanie programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem jest finansowany ze środków budżetu Gminy Śrem w ramach realizacji bieżących zadań. Ponadto zakłada się możliwość finansowania programu z odrębnych źródeł m.in. uzyskanych z budżetu państwa w związku z realizacją projektów dotyczących przeciwdziałania przemocy. Poszczególne działania realizowane przez inne instytucje, placówki, organizacje będą finansowane w ramach źródeł finansowania tychże podmiotów m.in. ze środków własnych powiatu, innych środków publicznych; dotacji, darowizn dla organizacji pozarządowych.

8.4. Monitoring i sprawozdawczość programu

W ramach realizacji Programu będzie prowadzony monitoring, polegający na gromadzeniu oraz analizowaniu informacji na temat realizowanych działań oraz ich skali. Podmioty realizujące zadania w ramach Programu (Realizatorzy) będą zbierały oraz raportowały dane pokazujące zakres wykonanych zadań zgodnie z założeniami Programu. Gromadzenie danych dotyczących działalności podmiotów biorących udział w Programie odbywać się będzie w cyklach rocznych. Raportowanie polegać będzie na przekazywaniu przez Realizatorów corocznych sprawozdań z wykonanych zadań w zakresie realizacji Programu do Centrum Usług Społecznych w Śremie. Sprawozdania obejmować będą między innymi formę i skalę wykonywanych działań. Monitoring realizacji celów Programu będzie prowadzony na podstawie katalogu wskaźników określonych w tabeli "Wskaźniki i realizatorzy zadań" zawartych w Gminnym Programie. Dopuszcza się możliwość rozszerzenia zakresu zbieranych danych i częstotliwości raportowania danych.

Za zebranie danych od Realizatorów oraz ich analizę w kontekście postępów w realizacji Gminnego Programu odpowiedzialne będzie Centrum Usług Społecznych w Śremie, koordynujący realizację Gminnego Programu.

Na podstawie zebranych danych, corocznie, w terminie do 31 maja Centrum Usług Społecznych w Śremie sporządza sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu.

ZAKOŃCZENIE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem wyznacza kierunki działania w zakresie lokalnej strategii rozwiązywania problemu jakim jest

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026

przemoc domowa. Powyższy dokument wskazuje w tym zakresie priorytety i sposoby na zintensyfikowanie działań w kierunku zmniejszenia skali zjawiska przemocy domowej oraz zwiększenia skuteczności wszelkich inicjatyw podejmowanych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Śrem. Jest to niezwykle istotne w kontekście przemocy stosowanej wobec dzieci, które nie mogą samodzielnie i skutecznie realizować pełni przysługujących im praw. W sytuacji dzieci trzeba również mieć na względzie przypadki w których małoletni są świadkami przemocy pomiędzy członkami najbliższej rodziny. W takiej sytuacji dziecko „obserwujące” przemoc również jest jej ofiarą i wymaga interwencji i pomocy. W sprawach dotyczących dzieci należy zadbać o to aby wszelkie działania były podejmowane z troską o ich dobro i bezpieczeństwo. Szczególnie ważne są także zintensyfikowane działania w kwestii zapobiegania oraz ujawniania aktów przemocy wobec osób niepełnosprawnych oraz osób starszych, które w wielu przypadkach nie mają świadomości tego iż doznają form przemocy ze strony najbliższych im osób. Dlatego w rozwiązywaniu trudnych i skomplikowanych przypadków kluczowe jest działanie interdyscyplinarne specjalistów różnych dziedzin. W związku z potrzebą wprowadzenia niniejszego Programu Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Śremie zaprosił przedstawicieli instytucji, organizacji, lokalnych liderów jak również całą społeczność lokalną do udziału w konsultacjach danego dokumentu. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w gminie Śrem na lata 2022-2026 został skonsultowany pod względem merytorycznym z Panem Piotrem Wojnowskim- psychologiem, specjalistą i superwizorem pracy w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, certyfikowanym przez Instytut Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.

BIBLIOGRAFIA

1. Spurek S. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Komentarz, Warszawa 2019r.
2. Teczka procedur przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Warszawa 2020r.
3. Przemoc w rodzinie- Sytuacja osób doznających przemocy w rodzinie”, Warszawa 2019r.
4. Jaszczak-Kuźmińska D., Michalska K. „Zrozumieć przemoc w rodzinie”, Warszawa 2010r.
5. Lewicka- Zelent A. Przemoc rodzinna, Aspekty psychologiczne, pedagogiczne i prawne, Warszawa 2017r.
6. Zmarzlik J., Naumann E. Dziecko pod parasolem prawa, Warszawa 2008r.
7. Zawadzka D. Dziecko swoje prawa ma Prawa dziecka dla rodziców, Warszawa
8. Bentovima A., Gray J. Przeciwdziałanie krzywdzeniu dzieci, Warszawa 2015r.
9. Doradca w Pomocy Społecznej Listopad 2015r.
10. Doradca w Pomocy Społecznej Marzec 2016r.
11. Doradca w Pomocy Społecznej Czerwiec 2015r.
12. Podlewska J. broszura: Uwaga dziecko. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” w sytuacji przemocy w rodzinie wobec dziecka, Warszawa 2016r.
13. Pawlak-Jordan B., Podlewska J., Zmarzlik J. broszura: Pomoc dzieciom wykorzystywanym seksualnie, Warszawa 2010r.
14. Materiały szkoleniowe Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i przemocy ze względu na płeć, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej Warszawa 2020r.
15. Materiały szkoleniowe Szkolenia dla kadry kierowniczej pomocy społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Warszawa 2014r.
16. Informator dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2012r.
17. Dwumiesięcznik Niebieska Linia nr 2/115/2018
18. Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych Gminy Śrem 2021r.
19. www.niebieskalinia.info
20. Broszura „Przemoc w rodzinie- Sytuacja osób doznających przemocy w rodzinie”, PARPA Warszawa.
21. Dorota Jaszczak-Kuźmińska, Katarzyna Michalska, Zrozumieć przemoc w rodzinie Wydawnictwo PARPA Media, 2010r.

Uzasadnienie
UCHWAŁY NR
RADY MIEJSKIEJ W ŚREMIE
z dnia

**zmieniającej uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie w Gminie Śrem na lata 2022 – 2026**

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424, poz. 834) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Zmiana jest efektem nowelizacji ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z którą dostosowano zapisy do aktualnego stanu prawnego, między innymi tytuł niniejszego Programu.

Ponadto w związku z kontrolą przeprowadzoną przez Najwyższą Izbę Kontroli w Centrum Usług Społecznych w Śremie w zakresie Pomocy udzielanej ofiarom przemocy domowej w województwie wielkopolskim zgodnie z wystąpieniem pokontrolnym z dnia 16 lutego 2024 r. Nr LPO.411.5.2.2023 wskazano potrzebę uzupełnienia Gminnego Programu poprzez: określenie realizatorów poszczególnych zadań oraz źródeł ich finansowania, a także terminów przeprowadzenia poszczególnych działań; sformułowanie wskaźników w sposób umożliwiający dokonanie pomiaru poziomu ich osiągnięcia, ustalenie oczekiwanego poziomu ww. wskaźników oraz rzetelne ich monitorowanie.

Program jest skierowany do mieszkańców gminy Śrem, w tym osób dotkniętych problemem przemocy, osób stosujących przemoc, jej świadków, ale także osób zagrożonych przemocą domową. Ponadto program skierowany jest także do podmiotów i ich przedstawicieli zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej na terenie gminy Śrem.

Ustanowienie Programu wynika z aktów prawnych dotyczących przemocy domowej. W związku z powyższym podjęcie uchwały należy uznać za zasadne.

Burmistrz Śremu

Grzegorz Wiśniewski